

Száz Völgy Természetvédelmi Egyesület

2836 Baj, Dózsa György u. 8

Email: szazvolgy@gmail.com

Honlap: www.szazvolgy.hu

KÖZHASZNÚSÁGI JELENTÉS

SZÖVEGES KIEGÉSZÍTÉS

2018. évről

A közhasznúsági jelentést és pénzügyi beszámolót a közgyűlés 2019. április 20.-án elfogadta

I. Alapítás

A Száz Völgy Természetvédelmi Egyesületet 2008-ban alapította 21 magánszemély.

Rövidített elnevezése: SZVTE

Székhelye: 2836 Baj, Dózsa György u. 8

Bírósági végzés száma: Pk.60.015/2008/14

Bírósági végzés időpontja: 2008.11.04.

Nyilvántartási szám: 1698

Adószám: 18617601-1-11

Közhasznúsági fokozat: közhasznú

A bíróság a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV tv. (Ectv.) szerint is megerősítette az egyesület közhasznú besorolását a 2014.06.20-án jogerőre emelkedett Pk.60.015/2008/28. számú végzésével.

II. Tagság alakulása

Tagság alakulása

Az egyesület 2018. évben 75 fő tagdíjat fizető tagot számlál. A tagság formája szerint: Családi 53 fő, Egyéni 12 fő, Diák 6 fő, Nyugdíjas 2 fő, Tiszteletbeli tag pedig ugyancsak 2 fő.

III. Szervezet

Az egyesület legfőbb szerve a közgyűlés.

Ügyintéző-képviselői szerve az elnökség, amely 5 főből áll. Felügyelő szerve a felügyelő bizottság, amely 3 főből áll.

Az egyesület alkalmazottakat nem foglalkoztat. Az egyesület munkáját számos önkéntes segíti. Targyévben 61 fő regisztrált (a közérdekű, önkéntes tevékenységet szabályozó törvénynek megfelelő) önkéntes dolgozott a meghirdetett programjainkon, de ezen kívül még több lelkes ember segítette a munkánkat a tagokon kívül.

IV. Programok

Az SZVTE 2018-ban az alábbi tevékenységeket végezte:

1. Békamentés

Idén 4 helyszínen kerültek felállításra a terelőhálók március 10.-én, a terelők bontása pedig április 12.-én történt meg. Ebben a bő 1 hónapos időszakban a békák legnagyobb tömegben március 12. és 19.-e között, majd március 29 és április 6 között jelentek meg a terelőknél, és a **4 helyszínen** összesen **8853 állatot** szállítottunk át a petéző helyekre a forgalmas út másik oldalára. A korábbi évhez képest az erdei béka és a pettyes göte nagyobb mennyiségben került a vödrökbe. Ebben az időszakban számos oktatási intézményből fogadtunk érdeklődőket, csoportokat, összesen közel **557 gyermek** részére mutattuk be a kétélrtűek védelmébe tett munkánkat, ill. beszélünk az állatok életmódjáról, szokásairól.

Mentett kételtű-fajok száma az egyes helyszíneken:

	Barna varangy	Zöld varangy	Zöld levelibéka	Erdei béka	Barna ásóbéka	Vöröshasú unka	Pettyes götte	Összesen
Tata, Remeteség	1181	0	0	240	1	5	40	146
Tardos, Malom-völgy	3175	3	0	58	0	0	1	323
Tarján, Szúnyog-tó	88	0	0	60	45	335	117	64
Ácsteszer								350
Összesen:								885

2. Gólyavédelem

Idei tevékenységünk három fő csoportba sorolható:

- védelmi beavatkozás az elektromos vezetékekre épült fészkeknél (a gólyafészkek tartószerkezetre helyezése)
- nyilvános gólyagyűrés (GRS), az MME és DINPI-vel együttműködésben
- megyei állományfelmérés

Gólyafészkek tartószerkezetre helyezése

Az E.ON-nal történt egyeztetéseknek köszönhetően több fészkeknél is voltak a helyi gólyavédelem szempontjából fontos munkálatok az év során. A tavasz során Ácson egy új gólyafészkek épült egy pálínkafőzde használatban lévő kéményére, ahol útban volt a tulajnak. Ezt a fészket 2018 április közepén helyeztük át egy közeli villanyoszlopra tartókosárral együtt. A naszályi régi, aktív gólyafészkek új tulajdonosa panasz bejelentést tett az ürülékek problémája miatt. Így a megegyezés szerint egy új fészektartót helyeztünk fel a szomszédos oszlopra fészkekanyaggal együtt, amelyet remélhetőleg a gólyapár jövőre elfoglal majd.

A kosaras gépkocsit az E.ON biztosította, a fészkek tartóra helyezésében közreműködtek önkénteseink. A munkálatok 2 napra oszlottak el, 3 önkéntesünk vett részt benne.

Nem kevés szervezés, egyeztetés előzte meg a munkálatokat, hiszen az áramszolgáltatónak 30 nappal ezt megelőzően meg kellett hirdetnie az áramszünetet.

Nyilvános gólyagyűrés (GRS) – 2018.06.16.

2009 óta már hagyományt teremtettünk ezen rendezvényünkkel, amelyen a legtöbb érdeklődőt köszönhetjük. Faluról falura járva, előre meghirdetett időpontban gyűrűzzük a gólyafiókákat, rövid helyszíni ismertetővel és fióka-névadással.

A tények:

- 335 látogató, + egy helyi TV stáb, és 1 regionális újság,
- 32 gyűrűzött fióka,
- 11 helyszín,
- 3 db 2 fiókás (Bakonyszombathely, Réde, Naszály),
- 2 db 3 fiókás (Bana, Nagyigmánd),
- 5 db 4 fiókás (Tárkány, Császárs, Kecskéd, Grébicpuszta, Szőny).
- 9 önkéntes

A kocsis fészkekben túl kicsi volt a 3 fióka. Valószínűleg párváltás történt, ezért kezdték később a költést. Bakonyszombathelyen pár nappal korábban 1 fióka elpusztult. A rédei fészkekben 2 elpusztult fióka volt az élő fiókák mellett. Császáron a fészkek közelében a villanyvezetéken egy pici gólyafióka lógott.

Megyei fehér gólya állományfelmérés

Július végén jártuk végig a megyei gólyafészkeket, hogy képet kapjunk a költségek eredményességéről.

Összesen 19 fészekben költöttek madaraink, ebből 47 fióka repült ki. Az eredmények:

- 2 fióka repült ki 6 fészekből,
- 3 fióka repült ki 5 fészekből,
- 4 fióka repült ki 5 fészekből,

Az eredményes költések számából vetített fiókaátlag: 2,94 fióka/fészek, ami megyénkben egy kicsivel a 10 éves átlag feletti eredménynek számít, ahogy a 16 pár sikeres költés is. Sajnos a 19 lakott fészek az alacsony számnak mondható. Az adatsoraink szerint lassan ugyan, de még mindig szignifikánsan csökken a megyei állomány. Komárom-Esztergom megye a fokozottan védett fehér gólya szempontjából a legritkábban lakott területek közé számít Magyarországon, ezért is fontos a kevés, de stabil gólyapárok biztonságos fészkelésének elősegítése.

3. Tatai Vadlúd Sokadalom, 2018. november 23.

November utolsó szombatján immáron 18. alkalommal vártuk az érdeklődőket a Tatai Öreg-tó partján, ahol a Száz Völgy Természetvédelmi Egyesület, a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület Komárom-Esztergom Megyei Helyi Csoportja és a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság által közösen megrendezésre került a Tatai Vadlúd Sokadalom, amely 16.000 érdeklődőt látott vendégül.

Mérföldkőnek volt tekinthető a tizennyolcadik rendezvény. Tata Városának Önkormányzata mellett először vált egy támogatónkból, az Envirotis Holding Zrt-ből főtámogató, míg további támogatóink is kitartottak rendezvényünk értékei mellett. Ennek betudhatóan mind arculatában, szakmaiságában, szervezettségében, hangulatában és média támogatottságában, jelenlétében nagyot lépett előre a Tatai Vadlúd Sokadalom 2018-ban.

A rendezvény nagyközönségi napját megelőzően, már pénteken este megkezdődtek az előadások az Öreg-tó Club Hotelben. A nagyteremben teltházat vonzott a Ruanda-Uganda és Kuvait madárvilágát bemutató előadás.

Szombaton kora reggel mintegy 33.000 vízen pihenő vadlúd látványa fogadta a korán kelő természetszerető vendégeket. A madársokadalomban hat lúdfaj képviseltette magát: legnagyobb számban a nagy lilik, és a nyári lúd, míg a hajdanán tízezres nagyságrendben vonuló és telelő vetési lúdból mára csak tizenöt példány hírmondó maradt. A gyakoribb fajok mellett egy örvös lúd, valamint kettő példány világviszonylatban veszélyeztetett vörösnyakú ludat is láthattak az érdeklődők.

A vadludak kihúzását követően az ünnepélyes megnyitóval hivatalosan is kezdetét vette a rendezvény. Michl József Tata Város polgármestere, dr. Halmos Gergő a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület igazgatója és Paróczy Pálma az Envirotis Holding kommunikációs munkatársa köszöntötte a közel 2.000 érdeklődőt, akik megelőzően megtekintették talán minden Vadlúd Sokadalom legszebb vadlúd „kihúzását”.

Az időjárás a hajnali, kora délelőtti órákban nem volt kellemes. Erős DK-i szél, szitáló eső fogadta az érdeklődőket. Szerencsénkre Földanya kegyes volt a rendezvényhez és fokozatosan javultak a feltételek a szabadtéri programokhoz. 11 óra után kellemes késő őszi időjárás alakult ki a tóparton. 13 óra után rövidebb-hosszabb időszakokra a nap is kisütött.

A tóparton számos érdekes program, izgalmas előadás, látványos bemutató, valamint több megyei és országos zöld szervezet bemutatkozó standja várta a kilátogatókat. A rendezvény idei díszvendége a WWF Magyarország volt. A civil és állami természetvédelmi szervezetek bemutatkozása mellett számos, általuk működtetett természetvédelmi programról, valamint nagyközönségi akciókról és programajánlatokról is tájékozódhattak az érdeklődők.

A rendezvény egyik folyamatos fejlődési területe a játszóház. Ide vártuk a családokat, gyerekeket. A különböző természetvédelmi foglalkozások, játékok, madáretető és madárkalács készítés mellett zenés népmesei előadással lépett fel a Csillangó Meseműhely. A Bogárréti mesék alatt megtudhattuk „Ki bújik az avar alá?“, késő délután pedig a vállalkozó és játékos kedvűek mérlegre teheték tudásukat az Envirotis madaras kvízshowban Ferencz Józseffel, azaz a Music FM népszerű rádiócsatorna „Fittikém”-jével.

Az nagyközönség számára meghirdetett előadások és filmvetítések közül a legizgalmasabbak között említhető kettő könyvbemutató előadásunk. A Famatuzsálemek a Vértes északi előterében és a Kék könyv /Blue Vesper/ - a kék vércse ökológiája és megőrzése című könyvek bemutatását célzó előadás egyaránt rendezvényünkön hangzott el először. Az előadások csokrában igazi csemegéket is lehetett találni, hallani: a Dunaalmási Kőpité túrakörök bemutatása, a hazai vizes-élőhelyek természetvédelmi alapproblémáját boncolgató „Hová tűntek a vizes élőhelyek?“, illetve Tatán és talán az országban legaktuálisabb „Tűzijáték kontra természetvédelem, avagy meddig maradhat az Öreg-tó Európa egyik legfontosabb vadlúd pihenőhelye?” című előadás ugyancsak megtekinthető volt a helyszínen.

A madármegfigyelő torony környezetében lebonyolításra került programok keretében a folyamatosan zajló távcsöves megfigyelés, élőállatos bemutatók és természetvédelmi tanácsadás mellett idén is a madárgyűrűzés volt az egyik legnépszerűbb programunk. A reggel 7 órától 15:30-ig tartó gyűrűzés során 93 madarat gyűrűztünk és 11 példány korábban jelölt madár egyedét fogták vissza kollégáink. A kettőféle cinegefaj, széncinege, kék cinege mellett jelöltünk csuszkát, erdei pintyet és szajkót. A kézben tartott madarakat az érdeklődők lefotózhatták, a kisebbek megsimogathatták, így nagyszerű élményt jelentettek az érdeklődőknek. A gyűrűzésről, a madarak vonulásáról, vagy éppen az adott madárfajról szóló tájékoztatók pedig az ismeretterjesztést szolgálták. Visszatérőként és bővített programmal tisztelte meg rendezvényünket Kerek Zoltán lovas solymász, hagyományörző. Jelenléte, csapatának korhű ruházata, az ember, ló és sólyom kapcsolata varázslatos élményekkel gazdagította a jelenlévőket.

Napközben is akadt látnivaló a tómederben és felett. Kettő rétisas hosszasan tartózkodott a tómederben a sok ezernyi vízimadár, réce és sirály, valamint szürke gémekek és kárókatonák mellett. 14 óra körül több ezer vadlúd érkezett vissza az Öreg-tóra pihenni, inni. Az élményszerű megfigyelést nagyban segítette a sétány mentén elhelyezett több tucatnyi teleszkóp, amikbe önkénteseink segítségével bárki betekinthezett. A rendezvény előtt 2017 után ismételen kihelyezett és beüzemelt online, 24 órás webkamera, amely a www.vadludsokadalom.hu oldalon elérhető február közepéig, képét 8 m²-es LED falra vetítettük ki. Ezen a felületen helyeztük el a rendezvény főbb információit is.

Idén, rendezvényünk előtt a Vadlúd Sokadalom pólójának grafikájának tervezésére alkotói pályázatot hirdettünk meg, amelyet Pető Zsuzsa Alíz nyert meg. Alkotása a 2018-dik évi pólót díszíti.

14 órakor emelkedett hangulatú pillanat érkezett a rendezvényközpontba. Ünnepeles díjátadó keretén belül került bemutatásra és átadásra a Natura 2000 díj a Partnerség a parlagi sasokat érintő mérgezések megszüntetéséért” program kapcsán, továbbá a Ramsari Egyezmény 2018. évi világgonferenciáján Tatának átadott "Wetland City" (Ramsari Város) cím.

A behúzás idejére enyhén borult égbolt és gyenge szél fogadta az időben hazaérkező madarakat. A 18 rendezvény közül talán az egyik leglátványosabb behúzást élhettük meg. Élvezhető, sejtelmes fények között a tó felett kavargó tizenötezer vadlúd, 4 ezer sirály és 3 tucat daru lenyűgöző látványban részesítette a közel 12ezer érdeklődőt. A visszaérkező vadludakat a tatai Soltész István vonóseggyüttes köszöntötte.

A behúzást követően, a borult ég ellenére előadás formájában, kivetített képekkel, előadással várták a csillagászok érdeklődőket.

A nap azonban ekkor még nem ért véget. Este nyolc órától az Öreg-tó Club Hotelben folytatódott a rendezvény. A 12 órás madármegfigyelő verseny eredményhirdetésével indult a program, majd Magyarország nagyragadozóival és Marokkó téli madárvilágába nyerhettünk betekintést.

A madármegfigyelő versenyt a 2017-ben kibővített versenyterülettel szerveztük meg, az eredeti területet kibővítettük a Ferencmajori-halastavakkal és a Duna Almásfüzitő és Süttő közötti szakaszával. Ennek megfelelően az autó használata is megengedetté vált. A verseny időtartama 12 óra volt.

A versenyen 6 csapat indult, mindannyian a felnőtt kategóriába neveztek. A csapatok összesen 105 fajt észleltek, melyek közt olyan érdekességek tűntek fel, mint a csüllő, örvös lúd, vörösnyakú lúd, vörösnyakú vöcsök, bütykös ásólúd és az ezüstsirály.

A versenyt a „Pityu és a madarászok” nevű csapat nyerte (80 észlelt faj); tagjai: Dr Havasi Máté, Péntek István és Szász Előd. Második helyezést ért el a „DTME” nevű csapat (74 észlelt faj ebből 0 hallott); tagjai: Bozó László és Bozóné Borbáth Erna. Harmadik helyezést ért el a „Sörösnyakú ludak” csapat (74 észlelt faj ebből 4 hallott); tagjai: Ruzsa János, Árvay Márton, Ruzsa Dániel és Gyenes Adrienn.

A csapatok tagjai 250 ezer forint összértékű díjakat vehettek át, melyeket a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság, a Száz Völgy Természetvédelmi Egyesület, a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület, az Ecotours Wildlife Holidays, a Kék vérese Life csapata, a Szöllősi Pincészet, Bajor Zoltán, Büki József, Gerard Gorman, Kovács András, Papp Gábor és Turny Zoltán ajánlottak fel.

A Sokadalom legritkább faja, a csüllő megtalálásáért Szász Előd vehette át Zsoldos Márton kercerécét ábrázoló festményét. Az új díjunkt (Legtöbb színes gyűrűt leolvadó) egy Nagy Gyula festményt sajnos szintén nem tudtunk kiosztani, mert a versenyzők nem olvastak le színes gyűrűket.

Idén is több csatornán keresztül zajlott a rendezvény kommunikációja. A teljesség igénye nélkül az alábbi médiákban jelentünk meg rendszeresen, akár több alkalommal is:

TV-ék

ATV, TV2, RTL Klub, MTVA, Tatai TV, Echo TV, Duna TV, Ozon TV. Talán az egyik legérdekesebb, hogy rendezvényünkkel az USA-ban, Phoenix városában TV adásban foglalkoztak.

Rádiók

Magyar Rádió, Music FM Rádió, Forrás Rádió, Szent István Rádió, Katolikus Rádió, Rádió 1, Retro Rádió, Civil Rádió.

A Tatai Vadlúd Sokadalom, illetve a madár- és természetvédelem ügyének kommunikációjában hatalmas előrelépés volt, hogy a Music FM Délutáni Roadshow-ja 2018. november 23-án 14-17 óra között a Tatai Vadlúd Sokadalommal és annak céljával foglalkozott élő adásban.

2018. november 24-én a rendezvény napján a Magyar Rádió Szombat délelőtt című műsora 10-12 óra között, majd 14:30 és 17:30 között a Kívánságműsor élőben közvetített a rendezvényünkről.

Míndeközben a Tatai TV egész nap 3 kamerával rögzítette helyszíni forgatása során a Vadlúd Sokadalom főbb történéseit, programjait interjúkkal fűszerezve, amelyből 45 perces matiné film készül.

On-line felület

Közel 350 találatot rögzítettünk.

Újságok

24Óra újság, Kisalföld Újság, Blikk, Bors.

Folyamatosan népszerűsítettük rendezvényünket a közösségi oldalakon. Híreinket partnereink átvették és megosztották. A rendezvény ideje alatt az Öreg-tavi madármozgalom webkamerán keresztül nézhető volt, amely a vadludsokadalom.hu oldalba van, volt beágyazva. Az első adatok alapján már több, mint 80 ezren követték élőben a tatai vadludak napi mozgalmát.

A két nap alatt 46 regisztrált önkéntesünk dolgozott a helyszínen. A rendezvény közösségformáló erejét jelzi, hogy idén is csatlakoztak új önkéntesek az egyesületünkhöz, de nőtt az egyesületünkönél jelentkező iskolai közösségi szolgálatosok száma is. Együttműködő partnereinkkel, segítőkkel együtt összesen 157 fő vett részt a rendezvény lebonyolításában.

Az idei Tatai Vadlúd Sokadalom a leglátványosabb fesztivál volt a Vadlúd Sokadalmak sorában, egységes arculattal, színes programokkal, ismeretterjesztéssel, ugyanakkor egy fesztivál hangulatával járult hozzá a helyi, valamint a hazai természeti és kulturális értékek megismertetéséhez, a térség jó hírének erősítéséhez.

A rendezvény létrehozásában 2018-ban segítségünkre voltak:

A Tatai Vadlúd Sokadalom főtámogatója

Kiemelt támogató:

Tata Város Önkormányzata
Nemzeti Kulturális Alap
Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság
Güntner-Tata Kft.

Támogatók:

Büki József Bt.
Dot-Ing 2001 Kft.
Ecotours Wildlife Holidays
Farkas Transz Kft.
Gaidosch Tamás
Gerard Gorman – www.probirder.com
Geo-Natura Bt.
Intellaccount Kft.
Klastrom-dülő Kft.
Láng Tamás
Know-How Audit Kft.
Nagy Lajos – Nagyigmándi Húsbolt
Paumaster Kft.
raptorimages.hu
Solum Zrt.
Sziget-Com Kft.
Szöllősi Pincészet, Neszmély
Vincotech Hungária Kft.
Vasas István

Partnerek:

A & Z 1.1 térképműhely
Által-ér Szövetség

Derik Hungária Kft.
Fehértavi Darvadozás
Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft.
Keve András madártani és természetvédelmi szakkönyvtár
Kókay Szabolcs
Landvirt Kft.
Magyar Turizmus Zrt.
Magyary Zoltán Művelődési Központ, Tata
MCE Amatőrcsillagászati Klub, Tatabánya
Media-Press Kreatív Nyomda és Könyvkötészet
Nagy Gyula, Balmazújváros
Nádland
Oroszlányi Környezetgazdálkodási Nonprofit Zrt.
Öko-Design Kft.
Öreg-tó Club Hotel
Standpont Bt.
Swarovski Magyarország
Tatai Kistérségi Többcélú Társulás
Tata és Környéke Turisztikai Egyesület
Tatai Patara
Tatai Öreg-tavi Nagy Halászat
Tatai Városgazda Nonprofit Kft.
Tatai Városkapu Nonprofit Zrt.
Természetes Életmód Alapítvány
TIT Posztoczy Károly Csillagvizsgáló és Múzeum, Tata
ZO-FI Rendezvényszervező Kft.
Zsoldos Márton

Rendezvény médiatámogatója:

birding.hu
Birdphotography.hu
Filmzsungel Stúdió
KEMINFO
Madártávlat magazin
Tatai Televízió

Oktatási intézmény:

Bárdos László Gimnázium, Tatabánya
Bláthy Ottó Szakgimnázium, Szakközépiskola
Eötvös József Gimnázium és Kollégium, Tata
Tatai Református Gimnázium
Tatabányai Árpád Gimnázium

4. XXVIII. Hopp Ferenc Madarásztábor

Szervező

Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület Komárom-Esztergom megyei Csoport
Duna-Ípoly Nemzeti Park Igazgatóság
Száz Völgy Természetvédelmi Egyesület (SZVTE)

Madárvárta- és táborvezető

Csonka Péter, tájegységvezető, DINPI GTE

[Handwritten signature]

Gyűrűzés vezető

Bátky Gellért, örkerület-vezető, DINPI GTE, MME

Pénzes László, SZVTE

Gyűrűzők

Bátky Gellért, Bátky Kolos, Csihar László, Csonka Péter, Krug Tibor, Pénzes László, Staudinger István.

Résztvevők

A Madárvárta lakójaként 137 fő vett részt a munkában. Táborunkat további 122 fő látogatta meg ebben a szezonban. Kijelenthető, hogy a 2018-as Ferencmajori Madárvárta volt a látogatottsági adatokat nézve az egyik legsikeresebb az elmúlt 28 évben.

A Madárvártáról

A Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület Komárom-Esztergom megyei Csoportja, a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság és a Száz Völgy Természetvédelmi Egyesület közös szervezésében 28. alkalommal rendezte meg a Hopp Ferenc Madarásztábort a naszályi Ferencmajori-halastavak területén, amelyet 2018. július 29. – augusztus 25. között tartottuk meg. A nyári tábor után további 10 hétben zajlott gyűrűzési és madárvonulás kutatási munka.

A madárvonulás kutatás, gyakorlati madár- és természetvédelmi munka mellett a főleg megyei fiatalok szemléletformálása, természetvédő utánpótlás kinevelése, és közösség építése a Ferencmajori Madárvárta fő célja, mely munkában összesen 259 fő kapcsolódott be.

A korábbi évekhez hasonlóan már egy jól kiépített infrastruktúra segítette a napi munkát. Az elmúlt években kialakított és fenntartott hálóállásokra alapoztunk. A hálópark összesen 21 db 12 méteres hálóból, valamint a 2 db speciális (9, illetve 12 méter magas) hálóból állt. Üzemelt még 2 db varsa a 11-es tó medrében, valamint további 2 db varsa a közeli feltöltő csatornában. Alkalmanként 2-3 db hálót helyeztünk ki a 10-es és a 11-es tó medrében.

A madárvárta idei nyári-őszi időszakának madármennyisége, több mint 6800 madár egyed lett. Amely elmaradt az utóbbi 5 év eredményeitől. 85 madárfaj 6877 példányára került gyűrű, ami azt jelenti, hogy a madárvárta 14 hetes időintervalluma alatt (83 fogásnap) a napi átlag fogás 83 példány volt. A poszáta fajok (*Sylvia* sp.) mellett hasonló súllyal képviseltették magukat a nádiposzáta fajok (*Acrocephalus* sp.) is. Országos szinten is kiemelkedő mennyiségeket jelöltünk kerti poszátából, énekes nádiposzátából, erdei szürkebegyből, sisegő füzikéből. Korábbi évekhez képest jelentős mennyiségben gyűrűztünk vörösbegyét, ökörszemét és kormos légykapót. Idén is sikerült nagyobb példányszámú fecskét jelölni az éjszakázásra beszálló csapatokból. Idén a madárvártára nézve új madárfajt nem fogtunk, viszont 2 repatriált cigányréce itt lett meggyűrűzve és szabadon engedve. Faunisztikailag a legérdekesebb fogás a 2 vándorfüzike volt októberben. Néhány ritkábbal találkozhattunk a gyűrűzőasztalnál, mint a hamvas küllő, aminek eddig összesen csak 4 pld. gyűrűzése volt korábban, valamint 2 pld. vadgerle, 1 pld. havasi pityer és 2 pld. vízityúk. Augusztus 16-án sikerült a legtöbb, 275 madarat meggyűrűzni a 2018-as évben, ami kiemelkedő volt a várta életében, és további 1 napon haladta meg a gyűrűzött madarak száma a 200-at. Leeresztett tómeder a parti madarak fő vonulási időszakában nem volt, így ezek a madarak szinte teljesen lemaradtak idén a palettáról.

10 külföldi gyűrűs madarat fogtunk vissza. Szlovákiában (füsti fecske, fülemülesítke, erdei szürkebég, barkóscinege és kék cinege), Finnországban (2 példány foltos nádiposzáta), Horvátországban (függőcinege, fülemülesítke) és Ausztriában (kékcinege, amit 2 héttel később ismét visszafogtunk) jelölték őket.

Időjárási havária a 14 hét alatt nem lépett fel. 16 napon volt jelentősebb eső vagy heves vihar. A tábor ideje alatt az étkeztetést Naszály falu közértjeiből, illetve vendégfogadójából oldottuk meg. Több alkalommal tartottunk ünneplést tortázással egybekötve. A fürdést lajtból, a Fényes-pataokban, illetve a község sporttelepén oldottuk meg.

Kis vöcsök	1
Törpegém	7
Bütykös hattyú	1
Tökés réce	1
Cigányréce	2
Karvaly	5
Barna rétihéja	1
Guvat	4
Vízityúk	2
Sárgalábú sirály	1
Örvös galamb	1
Balkáni gerle	2
Vadgerle	2
Lappantyú	1
Jégmadár	22
Gyurgyalag	13
Fekete harkály	1
Zöld küllő	1
Hamvas küllő	1
Nagy fakopáncs	16
Balkáni fakopáncs	4
Közép fakopáncs	1
Kis fakopáncs	3
Nyaktekerics	1
Partifecske	13
Füsti fecske	732
Havasi pityer	1
Erdei pityer	4
Ökörszem	165
Erdei szürkebegy	157
Vörösbegy	832
Fülemüle	20
Nagy fülemüle	4
Kékbegy	1
Kerti rozsdafarkú	10
Házi rozsdafarkú	7
Cigánycsuk	4
Énekes rigó	77
Feketerigó	41
Kerti poszáta	101
Karvalyposzáta	1
Barátposzáta	1247
Kis poszáta	38
Mezei poszáta	59
Foltos nádiposzáta	673

Fülemülesitke	9
Réti tücsökmadár	3
Berki tücsökmadár	2
Nádi tücsökmadár	59
Cserregő nádiposzáta	607
Énekes nádiposzáta	30
Nádirigó	99
Kerti geze	11
Fitiszfüzike	55
Sisegő füzike	46
Csilpcsalpfüzike	203
Vándorfüzike	2
Sárgafejű királyka	10
Tüzesfejű királyka	1
Szürke légykapó	13
Kormos légykapó	46
Örvös légykapó	1
Szécinege	198
Kék cinege	463
Őszapó	45
Barkóscinege	47
Függőcinege	12
Csuszka	2
Hegyi fakusz	4
Rövidkarmú fakusz	2
Tövisszúró gébics	14
Szarka	2
Szajkó	2
Seregély	37
Sárgarigó	2
Házi veréb	171
Mezei veréb	132
Erdei pinty	13
Fenyőpinty	2
Kenderike	1
Tengelic	7
Csíz	2
Zöldike	85
Süvöltő	2
Nádi sármány	47
	6877

5. Egyéb programok a Ferencmajori Madárvártán:

- tavaszi átfogás, látogatószám (Madarak és Fák Napja nélkül): 1094 fő
- Madarak és Fák Napja, látogatószám csak a 2 napon: 423 fő
- Fülemülék Éjszakája, látogatószám: 41 fő
- Őszi látogatottság az FMVártán (Madármegfigyelőnap nélkül): 352 fő
- Európai Madármegfigyelőnapok, látogatószám: 92 fő
- **Összesen megforduló látogatók száma az FMVártán: 2272 fő**

6. Európai Madármegfigyelő Napok – 2018.október 6.

Ezt a programot a madártani szervezetek világszövetsége, a BirdLife International indította útjára 1992-ben, azóta minden évben több tucat ország több 10 ezer madár- és természetkedvelője vesz részt rajta. Magyarországon is már több mint 2 évtizede várják a madarászok október első hétvégéjén a természetbe a hasonló érdeklődésű természetkedvelőket. E nap alkalmával megyei programunkat az MME Komárom-Esztergom megyei Csoportjával és a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatósággal közösen szervezzük.

Tematikus programmal látjuk vendégül az érdeklődőket a naszályi Ferencmajori-halastavakon és a Ferencmajori Madárvártán. A folyamatos madárgyűrűzés, terepmadarászat és standolás köti le a látogatókat. Idei évben nagyon sok madarat sikerült fognunk ezen a jeles napon, így az érdeklődők több énekesmadárfajt is megfigyelhettek testközelből.

A nap folyamán **92 fő** látogatónk volt. A programról beszámolt több helyi média oldal és a közösségi oldalakon is megjelent

7. Sérült állatok mentése

A Bajon működő mentőállomásra 2018-ban 58 faj 298 egyede került. Ebből 205 állat került szabadon engedésre (a sérülésük kisebb mértékű volt), 3 egyed tartós tartásba kényszerült, további 90 állat elpusztult a sérülés súlyosságából kifolyólag (természetes pusztulás, altatás)

Köszönjük munkájukat a felmérési és védelmi munkákban résztvevő tagtársainknak:
Bátky Gellért , Csonka Péter, Krúg Tibor.

8. Gyurgyalag és partifecske védelem

Komárom-Esztergom megyében 2018-ban összesen 54 fészkelő telepet mértünk fel. Gyurgyalagból 357 párt számláltunk partifecskekből pedig összesen 2035 költőpárt. Ha azokat a telepeket nézzük, ahol előző évben is végeztünk felmérést, akkor megállapítható, hogy gyurgyalagnál +6%-os növekedést látunk, partifecskenél ez a szám +3%. Legtöbb fecskénk tavaly is a mocsai Váli-bányában volt, hasonlóan az azt megelőző évhez. A HCS. és a DINPIG közreműködése révén a madarak zavartalanul költhettek és nevelhették fel fiókáikat, a tulajdonos együttműködött a madarak érdekében.

Legtöbb gyurgyalagot a Szomódi-lőtéren számoltuk összesen 45 párt. Azt követően a második legnagyobb telep a koppánymonostori homok és kavicsbányában találtunk 40 párat. A 2018-as évben több új fészkelőtelepet is találtunk, többek között Szomódon és Süttön is. A madarak megérkezése előtt, ahol szükséges és lehetőségünk engedi, megfrissítjük a lösz- és homok falak rézsúit, leszakadásait. Tavalyi évben ilyen munkát a Komárom melletti Bélapusztai falaknál végeztünk, ahol a partfalakat gépi erővel sikerült költésre alkalmassá tenni. Ezt a műveletet az MME 50e Ft-al támogatta, ami teljes egészében fedezte a munkálatokat. Május elején egy komáromi új útnak az építkezése során sikerült kiharcolnunk egy ideiglenes (csak idei évi) költőgödör kiásását. Itt több mint 200 pár partifecske költött. Július 4-én és 8-án voltunk a telepen partifecske befogást és gyűrűzést végezni. Ezen a kettő délelőttön ~250 példány fecskét fogtunk, amelyek között volt néhány régebbi gyűrűs madár. Sajnos, ősszel ezt a gödröt balesetvédelmi kockázatokra hivatkozva visszatöltötték (Bátky Gellért Természetvédelmi őr).

Köszönjük munkájukat a felmérési és védelmi munkákban résztvevő tagtársainknak:
Bátky Gellért, Csonka Péter, Csonka István, Krúg Tibor, DINPIG.

9. Ragadozómadár-védelem

- Ragadozómadár etetés: az év folyamán 9,1 tonna hús került felkínálásra a ragadozómadarak számára.
- Műfészek kihelyezése és karbantartása: 3 új műfészek került kihelyezésre. A darabszámban nincs egyéb változás.
- Fészekőrzés: március-április-május hónapban 26 önkéntessel működött vándorsólyom fészeknél.

Ragadozómadár-fajok és fekete gólya megyei állomány adatai 2018-ban:

Rétisas (<i>Haliaeetus albicilla</i>):	4 pár / 3 fióka
Kerecsensólyom (<i>Falco cherrug</i>):	2 revír
Hamvas rétihéja (<i>Circus pygargus</i>):	nem volt ismert költés
Barna kánya (<i>Milvus milvus</i>):	nem volt ismert költés
Parlagi sas (<i>Aquila heliaca</i>):	1 pár / ? fióka
Kígyászölyv (<i>Circaetus gallicus</i>):	1 pár / 0 fióka
Uhu (<i>Bubo bubo</i>):	4 pár / 2 fióka
Vándorsólyom (<i>Falco peregrinus</i>):	12 pár / 15 fióka
Fekete gólya (<i>Ciconia nigra</i>):	6 pár / 5 fióka

10. Sasszinkron

Az MME Ragadozómadár-védelmi Szakosztálya és Monitoring Központja a nemzeti park igazgatóságokkal és más civil szervezetekkel együttműködve immáron XVI. alkalommal szervezte meg az Országos Sasszinkront, a hazánkban telelő ragadozómadarak éves számlálását. Ehhez az országos felméréshez csatlakozott az egyesületünk is.

Az egy időben történő megfigyelések miatt „sasszinkronnak” nevezett számláláson idén 10 önkéntes felmérőnk vett részt. A megfigyelők érintették a régióink legjelentősebb ismert ragadozómadaras élőhelyeit, ebből következően a lehető legpontosabb képet alkothattunk a területünkön tartózkodó fajokról és ezek egyedszámáról.

Megyei eredmények:

rétisas (<i>Haliaeetus albicilla</i>):	22 pld
parlagi sas (<i>Aquila heliaca</i>):	4 pld
egerészölyv (<i>Buteo buteo</i>):	121 pld
gatyászölyv (<i>Buteo lagopus</i>):	2 pld
kékes rétihéja (<i>Circus cyaneus</i>):	8 pld
karvaly (<i>Accipiter nisus</i>):	21 pld
héja (<i>Accipiter gentilis</i>):	4 pld
vörös vércse (<i>Falco tinnunculus</i>):	19 pld
kis sólyom (<i>Falco columbarius</i>):	4 pld
vándorsólyom (<i>Falco peregrinus</i>):	9 pld
ÖSSZESEN:	387 pld

11. Jégtörés Monitoring

A Gerecsében kijelölt, nagymértékben jégtöréses kárt szenvedett mintaterületein 2018-ban 3 helyen zajlott madártani felmérés.

12. Nagy aggófű élőhelykezelés

A program általános bemutatása:

A tatai Fényes-patak menti rétek helyi jelentőségű védett természetvédelmi terület, elsősorban a fokozottan védett nagy aggófű (*Senecio umbrosus*) területi megőrzését hivatott biztosítani. E faj hazánk flórájának egyik legritkább növényfaja. A tatai termőhelyen felül csak Lesenceistvádnál fordul elő a Tapolcai-medencében. Sárga fészekvirágzatával feltűnő szépségű, nyár derekára akár másfél méteres magasságot is elérő növény. A láprét a nagy aggófű mellett más ritka, védett növényeknek is otthont ad, például a lápi nyúlfarkfünek (*Sesleria uliginosa*). Az utóbbi években a láprét területe lakópark fejlesztés okán körülbelül 60%-kára redukálódott. A fejlesztéssel nem csak a területvesztés okozott problémát, hanem zárvány területté is vált a termőhely, amely a közutaktól elzáródott, megközelíthetetlené vált. Ez magával vonzotta a kaszálások, legeltetés elmaradását és a tájidegen kanadai aranyvessző (*Solidago canadensis*) és a kertekből kivadult fehér som (*Cornus alba* var. *sibirica*) térnyerését. Ezen fajok kiszorítják az őshonos fajokat, köztük a nagy aggófüvet is.

Az élőhely degradáció megfékezésére 2014-ben a MME Komárom-Esztergom Megyei Csoportja, a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság Gerecsei Természetvédelmi Tájegysége, a Száz Völgy Természetvédelmi Egyesület és az ELTE Fűvészkert önkéntesen szerveződött munkatársai 2018-ig évente minimum 2 alkalommal (májusban és október/november hónapokban) elvégezték a kezelési munkákat a terület egyharmadán, a nagy aggófű legfőbb előfordulási területén: a megnőtt somokat mechanikusan a talajszintig visszavágták, lekaszálták a területet és lehordták kézi erővel a szénát, hogy fényhez juttassák az őshonos célfajokat.

A munkaterületet folyamatosan bővítették a még nem kezelt területekre kiterjedően. Cél a teljes gyepterület kaszálóként való hasznosítása volt.

Sajnos üde gyepeink sok esetben rendszeres beavatkozásra szorulnak, mivel az emberi tájhasználat (pl. kaszálás, legeltetés) háttérbe szorult az elmúlt évtizedekben. A hasznosítás elmaradása kedvez az inváziós fajok megtelepedésének és terjedésének is.

2018-ban megvalósult munkák

A 2018-as esztendőben gépi erővel terveztük és valósítottuk meg a cserjeirtást a teljes, inváziós fűszárúakkal és lágyszárúakkal fertőzött területen. Az aggófű „mag” termőhelyén a kaszálásokat alternáló kaszával és kézi motoros kaszákkal végeztük. A cserjék visszavágását a szárzúzás mellett kézi eszközökkel is folytattuk.

A 2018-as esztendőben gépi erővel újabb jelentős lépést tettünk a fokozottan védett nagy aggófű élőhely degradációjának megfékezésére.

Az átfogó élőhelykezelés érdekében 2017/2018 telén a Rixa Terra Kft közreműködésével egy speciális eszközzel, gépi erővel cserjementesítettük a hajdani termőterületet. A teljes körű cserjementesítés végeztével, kézi erővel folytattuk a lehordást, helyreállítást és a cserjék vágásfelületének további csonkolását. Az év során a már bevált kezelések mellett, május hónap végén a Vértesi Erdő Zrt. Tatabányai Erdészetének szárzúzójával gépi szárzúzással sokkoltuk le az újra sarjadó idegenhonos inváziós fajokat. A szárzúzást 2018. augusztus 14-én és szeptember 21-én megismételtük. A gépi kaszálásokkal szinte párhuzamosan az aggófű termőhelyén alternáló kaszával dolgoztunk, majd hordtuk le a szénát kézzel a peremterületekre.

2018. február 23-24.: kézi erővel kaszálás és cserjeirtás.

2018. február, március (5 napon): gépi cserjeirtás a teljes területen.

2018. május 25-26.: alternáló kaszával és kézi kaszagépekkel kaszálás és cserjeirtás kézi erővel.

2018. május 29.: szárzúzás a frissen cserjeirtott területen

2018. augusztus 14.: szárzúzás a frissen cserjeirtott területen

2018. augusztus 16.: alternáló kaszával és kézi kaszagépekkel kaszálás és cserjeirtás kézi erővel.

2018. augusztus 28.: szemétszedés.

2018. szeptember 22.: száruzás a frissen cserjeirtott területen

2018. szeptember 23-24.: alternáló kaszával és kézi kaszagépekkel kaszálás és cserjeirtás kézi erővel.

2018-ban 4 alkalommal gépi és 4 alkalommal kézi kaszálással, szénalehordással és cserjeirtással segítettük az aggófű életben maradását.

Nagy aggófű tőszám 2018-ban

2018. július 19-én folytatott nagy aggófű tőszámlálás eredményeként az alábbi számok születtek.

Összes tőszám: 776 tő

Virágos növény: 216 tő

Vegetatív, nem virágzó növény: 560 tő

A projektet részt vettek

MME Komárom-Esztergom Megyei Csoport önkéntesei

Száz Völgy Természetvédelmi Egyesület önkéntesei

ELTE Fűvészkert

Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság Gerecsei Természetvédelmi Tájéegység

Kozma László vállalkozó

Rixa Terra Kft.

Vértes Erdő Zrt. Tatabányai Erdészet

2019 évi tervek

Az előttünk álló 5 évben a megkezdett munkát a 2018-as évben végzett intenzitással kell folytatni, hogy a tájidegen, inváziós növények „kifáradjanak”.

Bízunk benne, hogy közös munkánk eredményeként 5 év múlva egy, a teljes területet magáénak tudó gyönyörű, nagy aggófűvekben gazdag kaszálóban gyönyörködhetünk.

V. Egyéb program, megjelenés

www.szazvolgy.hu honlap: folyamatosan kerülnek fel az egyesületi életet és programokat bemutató információs anyagok.

www.vadludsokadalom.hu honlap: a Tatai Vadlúd Sokadalomról szóló tájékoztató anyagok, képek, videók kerülnek fel ide.

A népszerű video megosztó portálra is töltünk fel az egyesületi programokat bemutató rövid, színes kisfilmeket.

Facebook oldalunkra is folyamatosan kerülnek fel aktuális anyagok tevékenységeinkről.

Az Öreg-tó medrében felállított webkamerával a tavon látható madarak, főként a ludak mozgalmait lehet nyomon követni

VI. Gazdálkodási adatok

2018. évi egyszerűsített éves beszámoló alapján tevékenységünk 471 ezer forintos veszteséget mutat. Saját tőkénk 2018. év végén 7 529 E Ft volt. Az egyesület vagyona pénzeszközökben (3 062 E Ft), és tárgyi eszközökben (nettó érték: 4 337 E Ft) testesül meg. Az Alapszabály értelmében az egyesület mindenkor bevételéből 3 %-ot el kell különíteni, amelyet elsősorban pályázati önerő bemutatásához használhat fel. Felhasználásához az elnökség jóváhagyása szükséges. A 2009-2017-es években ebből 1 094 958 Ft tartalék gyűlt össze, amelyből még felhasználás nem történt. 2018-ban befolyó bevételeink (az adó 1%-a nélkül számítva) 10 827 E Ft-ot tettek ki, amellyel a tartalék összege újabb 325 000 Ft-tal növekedett, ezzel az **elkülöníthető pénzeszköz év végén összesen 1 419 958 Ft**.

Az elkülönített pénzeszköz az egyesület bankszámláján és pénztárában rendelkezésre áll.

A **személyi jövedelem adó 1 %-**ából 2018-ban 216 221 Ft-ot kaptunk. Az elnökség döntése alapján ezt az összeget a honlap megújítására használjuk fel. Fényképpel ellátott beszámoló a szazvolgy.hu honlapon lesz látható.

A gazdálkodás egyéb száadatait a „Közhasznú egyszerűsített éves beszámoló” és a „Közhasznúsági jelentés” tartalmazza, amelyet a www.szazvolgy.hu honlapon teszünk közzé.

Baj, 2019. április 10.

SZÁZ VÖLGY
TERMÉSZETVÉDELMI EGYESÜLET
Székhely: 2836 Baj, Dózsa Gy. u. 8.
Adószám: 18617601-1-11

Pénzes László
elnök

